

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Institvtione Sacerdotum, qui sub Episcopis
animarum curam gerunt, quo ad mores eorum & reliquam
vitam**

Soto, Pedro de

Louanij, 1562

2 De moderato appetitu habe[ndi]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30247

233. religiōi & pietati, maximēq; ad

*De vitā
da auar
ritia &
moderan
da cupidi
tate.*

illā disponūt. Tertiū deniq; caput
sit eorū, quę ptinēt ad moderatio
nē appetit⁹ habēdi, cōtra auaritiā
scilicet & cupiditatē: vbi liberali
tas cōprehēditur & eleemosyna.
De quib⁹ Paul. Nō cupidū: Et rur
sum: Nō turpis lucri cupidū, &c.
Hęc enī moderatio quātū euāge
lica doctrina cōmēdetur, & q̄ sit
necessaria ministris Christi: in nu
meris locis ostēditur. Ipse dñs di
cit: Nolite portare aurū neq; arg.
&c. Quod Pau. exponēs, ait maxi
mē ministris: Habētes alimēta et
quib⁹ tegamur, his cōtenti sim⁹.
&c. quę ad hāc cōfirmandā sen
tētiā grauissimē ibi dicit. Est (in
quit quæst⁹ magn⁹, pietas cū luf
ficiētia: & multa alia. De his itaq;
trib⁹ capitib⁹ dicendū est ordine,
vt ita ab hoc vltimo incipiētes,
ad duo priora progrediamur.

*Mat. 10.
1. Timo.
6.*

LECTIO SECVNDA.

De moderato appetitu habendi.

Nter illa igitur, quę ad
vitā et mores sacerdotū
ac ministrorū oīum ecc
clesiæ pertinent, merito

prim
trad
corū
cleric
prola
nom
ipfi d
deo v
illis t
tē, et
(inqu
potel
Dñm
ego p
tor, h
ero, &
secro
antiq
in Ch
stēdit
quā n
militi
li (inqu
ante f
sub Cl
fallaci
illa E
us in

primū est, quod ad auaritiā reprimendā
 traditur. Vñ & Hier. in epist. illa vitā cleri
 corū instituēs, hinc incepit: & ex noīe ipso
 clerici rōe sūpta: Noīs, inquit, sui definitiōe
 prolata nitatur esse quod dicitur. Et mox
 nomē clerici à sorte dictū significās: qa vel
 ipsi de sorte Dñi sūt, vel Dñs pars eorū: a
 deo vrget hoc argumētū, vt ferè videatur
 illis tāquā necessariā imponere paupertatē,
 et rerū oīum renūciationē: Qui dñm
 (inquit) possidet, nihil extra Dñm habere
 potest: quod si quippiam habuerit præter
 Dñm, pars ei⁹ non erit dñs. Et rursū Si autē
 ego pars Dñi sū, & altaris oblatiōe sustē
 tor, habēs alimētū & vestitū: his cōtētus
 ero, & nud⁹ nudā crucē sequar. Et mox: ob
 secro te (inquit) ne officiū clericatus gen⁹
 antiquę militię putes, id est, ne lucra seculi
 in Christi queras militia. Ex quib⁹ satis oc
 cūditur, quod Hiero. si nō paupertatē tā
 quā necessariā docet, tñ lucra et diuitias ex
 militia Christi quere, oīno dānat. Nō nul
 li (inquit) sūt ditiores monachi, quā fuerūt
 ante sæculares: & clerici, qui possidēt opes
 sub Christo paupere, quas sub locuplete &
 fallaci diabolo nō possederāt. Multa sūt in
 illa Epist. Hieron. de hac re, & frequenti⁹
 us in hoc argumento versatur. Clericū (in

quit) negociatorem, & ex inope
 diuitem, quasi quandam pestem
 fuge. Deinde: Gloria Episcopi est
 pauperum opibus, providere; in
 gnominia sacerdotum, proprijs
 studere diuitijs. Et ibidem con-
 tra pompam vestium, ac edificiorum
 splendorem, etiam in ipsis tem-
 plis, ita loquitur, vt hæc cum cæ-
 teris, quæ in lege veteri permissa
 nã erant, prouicienda dicat. Hæc
 itaq; Hiero. De qua re vt nos or-
 dine aliquid dicamus, & totam
 hanc materiã, post illa, quæ supe-
 rius, cum de sacramento ordinis
 ageremus, circa simoniam dicta
 sunt à principio totã repetentes, vi-
 deamus quomodo circa hanc re-
 primùm Christus & Apost. dein
 de primitiua ecclesia & eorũ dis-
 cipuli se gesserint: tũ quid dein
 ceptis sequentibus temporibus actũ
 & statutũ sit in concilijs: vt deni-
 q; ex his quasi ex veris fundamẽ-
 tis, quid nunc sentiendum sit, in-
 tueri possimus.

Illud certò constat, Christum
 &

A
 & ope
 nem a
 appet
 se, vt i
 (quæ v
 cilsim
 & affe
 & reli
 qui ma
 vellen
 nim re
 que id
 spõdit
 & filiu
 caput
 uiti ad
 vède o
 peribu
 tanden
 bus A
 nos rel
 respon
 xta pa
 apertè
 fundam
 possid
 deserti

& operibus & verbis, adeo om-
 nem auaritiā & immoderatū
 appetitum habendi impugnā-
 se, vt ipse extremam paupertatē
 (quæ videlicet necessaria ipsa par-
 cissimè sumit, & cætera omnia
 & affectu & effectu contemnit
 & relinquit) amplexus sit, & his,
 qui magisterio ipsius adherere
 vellent, eandem suaserit. Ita es-
 nim respicienti commodum, at-
 que ideo volenti ipsum sequi, re-
 spōdit: *Vulpes foueas habet &c.*
 & filius hominis non habet, vbi
 caput suum reclinet. Et alteri di-
 citi adolescenti: *Vade (inquit) &*
vēde omnia quæ habes, & da pau-
peribus, & veni, sequere me. Sic
 tandem Petrus etiam pro omni-
 bus Apostolis respondit: *Ecce*
nos reliquim⁹ omnia &c. Quod
 responsum (vt alibi diximus) ius-
 xta patrum & Ecclesiæ sensum
 aperte ostendit, non tantum qua-
 rundam rerum, & earum quæ
 possidebant ad tempus dūtaxat
 desertionem, sed perpetuam ab-
 re-

Matt. 8.

Matt. 19.

in illis

uolens

in rebus

inquit

inquit

inquit

inquit

inquit

inquit

inquit

inquit

inquit

inquit

renuntiationem rerum tempora-
lium certissimo proposito firma-
tam. Mittamus nunc quæ deinde
Apostolis inquit Christus, eun-
tibus ad prædicandum: Nolite
portare aurum & cetera. & quod quic-
quam accipere prohibuerit pro
spiritualibus ministerijs: de quib-
us superius, cum de simonia a-
geremus, sumus loquuti. Satis sit
ex his habere, quale circa hoc fue-
rit Christi & Apostolorum insti-
tutum: quibus satis etiam ostendi-
tur, quod hæc prælagiebant, quæ

.8. 111. M

*Christiani et
precipue clerici
in prima
et anti-
qua eccle-
sia in-
commu-
ni vixe-
runt.*

A. 4.

di futura damnosa ecclesiæ & ini-
mica Christo.
Hoc institutum Apostolorum
constat imitatos fuisse, fideles om-
nes primùm conversos ad Chri-
stum, & totam Ecclesiam illam
Ierosolymitanam sub Apostolo-
rum disciplina: Quotquot, in-
quit Lucas, erant possessores a-
grorum, vendentes adferbant
precia eorum, & ponebant ante
pedes Apostolorum, nec quisquam

quam
quid su-
mus n-
Ierosol-
quare f-
illi per-
minen-
nis: cor-
ecclesi-
magna
rētib⁹ v-
te Chri-
& min-
spēator-
ista disp-
mum, c-
Ecclesi-
longo t-
Est in e-
testimo-
inquit,
est: max-
hen sibi
& vitar-
que disc-
Et mul-
d. Cecil-

quam eorum, quæ possidebat alius
 quid suum esse dicebat. Omittamus
 nunc specialem rationem
 Ierosolymitanæ illius Ecclesiæ:
 quare scilicet à spiritu sancto hoc
 illi persuasum fuerit propter im-
 minentem desolationē à Romanis:
 constat hoc etiam in cæteris
 ecclesiis gentiū vel omnino, vel
 magna ex parte esse seruatū: offe-
 rētib⁹ videlicet magna liberalita-
 te Christianis bona sua ecclesiis,
 & ministris atque supremis dis-
 pensatorib⁹. earū, in cōmunes vsus
 ista dispensantib⁹. Ex quo, vt mini-
 mum, constat certō, à ministris
 Ecclesiæ hanc communitatem
 longo tempore seruatam fuisse,
 Est in epistol. 5. Clemen. certum
 testimonium huius: Communis,
 inquit, vita omnibus necessaria
 est: maximè his qui Deo irrepres-
 hensibiliter militare cupiunt,
 & vitam Apostolorum, eorūque
 que discipulorum imitari volūt.
 Et multo apertius Urbanus ille
 d. Ceciliz Magist. decimus quint⁹
 vt

(vt puto) à Petro, hoc ostendit in Epistola de hac re scripta ad omnes Episcopos: in qua etiam successum & originem opum ac diuitiarum Ecclesiæ manifestat, & qualem earum deceat esse vsum. Principio igitur ita inquit: Scimus vos non ignorare, quia hætenus vita communis inter Christianos viguit, & adhuc gratia Dei viget, & maximè inter eos, qui ad sortem domini sunt electi, id est clericos. Vbi citatis multis ex illo 4. cap. de venditione possessionum agrorum, dicit, quod videntes deinde pontifices & reliqui fideles, maiorem vtilitatem futuram Ecclesiæ, si agros & possessiones quas ante vendebant, traderent ecclesijs quibus præsidebant Episcopi, eo quod hac ratione & præsentibus & futuris prouideretur communem vitam agentibus: cæperunt agros tradere matricibus ecclesijs, & ex eorum sumptibus viuere: quorum omnium dispensatores (ait) debent

AE
bent esse
sua tene
mnibus
gere vo
ria min
terint: v
niatur: n
os vsus
africanos,
vel indi
fidelium
ac patri
no ad p
dum tra
ex tota
amante
gerentur
fias fuis
fidelium
muni p
Christi
scopis.
vt de ec
mus, ho
qui loc
agimus
emplū

bent esse Episcopi, & in ditio-
 ne sua tenere: ex quibus debent o-
 mnibus communem vitam de-
 gere volentibus, cuncta necessa-
 ria ministrare prout melius po-
 terint; vt nemo in eis egens inue-
 niatur: nec debent (inquit) in ali-
 os vsus conuerti, quàm Ecclesi-
 asticos, & prædictorum fratrum,
 vel indigentium: quia vota sunt
 fidelium, & precia peccatorum,
 ac patrimonia pauperum domi-
 no ad prædictum opus explen-
 dum tradita. Et constat deinceps
 ex tota historia antiquitatis, eti-
 am antequam decimæ alicubi exi-
 gerentur aut soluerentur, Eccle-
 sias fuisse diuites ex oblationib⁹
 fidelium, & has diuitias in com-
 muni positas, tanquam loculos
 Christi dispensatas fuisse ab Epi-
 scopis. Testatur hoc Chryso-
 stomus, vt de ecclesia græca aliquid dica-
 mus, homilia 67. in Matthæum:
 qui locus, quoniam & hoc quod
 agimus apertissimè docet, & ex-
 emplū pulcherrimū ostendit dis-
 pens

spensandorum bonorum Ecclesie, & certè liberalitatem, quam à cunctis Christianis sancti pontifices exigebant: notandus est. Ut inhumanitatem (inquit) eorū videas (loquitur verò de diuitibus, qui quotidie permittebant pauperes famescere) vnus diuitis nec valde locupletis, hæc Ecclesia fructus colligens, cogita tecum quot viduis, quot virginibus quotidie succurrit. Vbi numerum earum dicit in cathalogo descriptum, ad tria milia peruenisse. Et præterea (inquit) auxiliatur multis laborantibus in hospitali aduenis, leprosis, & his qui quotidie ad petendū accedunt, & omnibus ministris Ecclesie. Hoc itaq; longo tempore obseruatum est. Collegit etiam multa de hoc vsu & tempore Gratianus 12. q. 1. in prioris eius parte: in qua testimonia attulit prohibentium proprietatem clericis. Et cum in Ecclesia perseuerabat prior illa simplicitas & ardor fidei, felicissimè magna

etiam

gna

gna ex
tur: qu
tiam tu
satores
vt app
contra
in qua
cris in
Quoru
stat, in
consti
auariti
lem di
clesie.
est err
& alic
damna
prium
in Cor
quo N
de pos
vt per
cateri
psis al
ei? it
rò bo
ratur

gna ex parte hac ratione viueba-
 tur: quanquam non defuerint et-
 tiam tunc reprehensibiles dispen-
 satores etiam Cypriani tempore,
 vt apparet ex epist. quam Aug.
 contra Donatistas quoque citat,
 in qua ille negociationibus & lu-
 cris intentos episcopos arguit.
 Quorum etiam occasione, vt cō-
 stat, in antiquis concilijs multa
 constituta sunt ad reprimendam
 auaritiam, & conseruandam fide-
 lem dispensationem bonorum ec-
 clesie. Atque tunc etiam exortus
 est error ille Manicheus maximè
 & aliorum quoq; hæreticorum
 damnantiū omnes habentes pro-
 prium: sicut vtētes nuptijs: quod
 in Concilio Gangrensi, propin-
 quo Nicæno, damnatum est. Vnde
 de postea tandem eò ventum est,
 vt permetterentur episcopis &
 cæteris ministris illa bona, quæ in
 psis aliunde quàm ex ecclesia vel
 ei⁹ ituitu accederēt: de ecclesie ve-
 rò bonis quatuor portiones iube-
 retur fieri, ita vt quarta pars pau-
 peris

Bona ec-
 clesie di-
 uisa in
 quatuor
 portiones

peribus quarta ministris, quarta fabricæ, & quarta episcopo cederet: quod à Gelasio statutum reperimus in epistola ad vniuersos episcopos per Lucaniam & Brutios, quam Gratianus citat cum pluribus eiusdem pontificis & aliorum testimonijs, capite quarto & nonnullis sequentibus, 1, 2, quæst. 2. Hæc itaque ex antiquitate. Nunc autem, cum ad hoc nostro tempore ventum sit, vt videatur portio cuique ministrorū iam deputata: quomodo circa eā se habere debeat, est diligentius considerandum.

LECTIO

DE
LeQ
bo

gerere
cont
multi
multa
tur: an
illis, v
stame
morte
multa
Cleric
bus, &
tantib
Thom
hanc